

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av lagen om Finansinspektionen och av lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås det att lagen om Finansinspektionen och lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder ändras för genomförande av Europaparlamentets och rådets förordning om faktablad för paketerade och försäkringsbaserade investeringsprodukter för icke-professionella investerare.

Till lagen om Finansinspektionen ska det fogas en bestämmelse om Finansinspektionens verksamhet som en sådan behörig myndighet som avses i förordningen. Finansinspektionen ska utöva tillsyn över marknaden för försäkringsbaserade investeringsprodukter som marknadsförs, tillhandahålls eller säljs i eller från Finland. Finansinspektionen ska dessutom få nya befogenheter att ingripa, vilka anges i förordningen och gäller utövande av verksamheterna i fråga. Till lagen ska det också fogas bestämmelser om den administrativa påföljdsavgiftens tillämpningsområde och maximibelopp och samt om en skyldighet för aktörerna att sända faktablad till myndigheten för kännedom senast då produkten börjar tillhandahållas i Finland.

I lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder upphävs bestämmelsen om en möjlighet att undgå kravet på upprättande av faktablad.

Lagarna avses träda i kraft den 31 december 2016.

MOTIVERING

1 Inledning

Den 26 november 2014 antog Europaparlamentet och rådet förordning (EU) nr 1286/2014 om faktablad för paketerade och försäkringsbaserade investeringsprodukter för icke-professionella investerare (Priip-produkter), nedan *Priip-förordningen* eller *förordningen*, som trädde i kraft den 29 december 2014. Förordningen tillämpas från och med den 31 december 2016 med de undantag som anges i artikel 32 i förordningen. Målet med förordningen är att öka öppenheten på investeringsmarknaden för icke-professionella investerare. Bestämmelserna i förordningen kan kompletteras genom detaljerade delegerade akter och genom förändringar som antas av kommissionen.

Förordningen bygger på kommissionens meddelande från april 2009 om paketerade investeringsprodukter för icke-professionella investerare (Priip), om vilket statsrådet informerat riksdagen genom en E-skrivelse av den 30 juli 2009 (E 90/2009 rd). I meddelandet konstaterades två delområden som behöver tilläggsreglering: bestämmelser som ska tillämpas på försäljningen och bestämmelser om att ge produktinformation. I fråga om det sistnämnda delområdet antog kommissionen den 3 juli 2012 ett förslag till förordning om faktablad för investeringsprodukter COM/2012/0352. Statsrådet informerade riksdagen om förslaget genom statsrådets skrivelse av den 24 september 2012 (U 58/2012 rd).

Utöver förordningen har EU genomfört åtgärder för investerarskydd när det gäller säljtjänster genom att anta Europaparlamentets och rådets omarbetade direktiv 2014/65/EU om marknader för finansiella instrument och om ändring av direktiv 2002/92/EG och av direktiv 2011/61/EU, nedan *MiFID II-direktivet*. Dessutom antogs det nya Europaparlamentets och rådets direktiv om försäkringsdistribution slutgiltigt i början av 2016. Direktivet ersätter Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/92/EG om försäkringsförmedling, nedan *försäkringsförmedlingsdirektivet*. Målet var bl.a. att samordna de försäljningsregler som gäller försäkringar med reglerna i MiFID II-direktivet. I enlighet med EU:s mål har också fondföretagens verksamhet tagits med inom ramen för de preciserande bestämmelserna om förvaringsinstitut. Det system med förvaringsinstitut som det föreskrivs om i Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/65/EG om samordning av lagar och andra författningar som avser företag för kollektiva investeringar i överlåtbara värdepapper (*fondföretag*), nedan *fondföretagsdirektivet*, är en av hörnstenarna för fondinvesteringarnas skydd.

EU har redan tidigare i samband med fondföretagsdirektivet förnyat det faktablad som ska lämnas om värdepappersfonder. Målet var att komprimera, förenkla och koncentrera de för investerarna viktigaste uppgifterna så att de kan lämnas i en lättförståelig form. Priip-förordningen ska förbättra tillhandahållandet av information också i fråga om andra paketerade investeringsprodukter. Oberoende av investeringsproduktens form ska icke-professionella investerare alltid få komprimerade, jämförbara och standardiserade uppgifter i form av dokument som kallas för faktablad.

2 Förordningens centrala innehåll

Förordningens tillämpningsområde är omfattande. Enligt artikel 1 föreskrivs i förordningen enhetliga regler om formatet för och innehållet i det faktablad som Priip-produktutvecklare (utvecklare av paketerade investeringsbaserade och försäkringsbaserade produkter, nedan *paketerade investeringsprodukter* eller *Priip-produkter*) ska utarbeta om tillhandahållande av faktabladet till icke-professionella investerare. Enligt artikel 2 ska förordningen tillämpas på både Priip-produktutvecklare och personer som ger råd om eller säljer Priip-produkter. Priip-

produkter definieras i artikel 4. De är i princip sådana investeringar där, oberoende av investeringens rättsliga form, det belopp som ska betalas tillbaka till den icke-professionella investeraren är föremål för fluktuation på grund av exponering mot referensvärden eller avkastningen på tillgångar som inte köps direkt av den icke-professionella investeraren. I artikel 2 begränsas förordningens tillämpningsområde.

Enligt artikel 3 räcker det inte med enbart ett faktablad för att ersätta andra krav på tillhandahållande av uppgifter, såsom den sammanfattning som krävs i Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/71/EG om de prospekt som skall offentliggöras när värdepapper erbjuds till allmänheten eller tas upp till handel och om ändring av direktiv 2001/34/EG, nedan *prospektdirektivet*, och kraven på tillhandahållande av uppgifter enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/138/EG om upptagande och utövande av försäkrings- och återförsäkringsverksamhet, nedan *Solvens II-direktivet*.

Enligt skäl 26 i förordningen ska utöver kraven om faktablad även kraven i följande direktiv av Europaparlamentet och rådet tillämpas: Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/65/EG om distansförsäljning av finansiella tjänster till konsumenter och om ändring av rådets direktiv 90/619/EEG samt direktiven 97/7/EG och 98/27/EG och Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/31/EG om vissa rättsliga aspekter på informationssamhällets tjänster, särskilt elektronisk handel, på den inre marknaden.

I artikel 4 definieras olika begrepp som används i förordningen, såsom behöriga myndigheter, med vilka man avser de nationella myndigheter som medlemsstaterna har utsett till att utöva tillsyn över de krav som genom denna förordning ställs på Priip-produktutvecklare och personer som ger råd om eller säljer Priip-produkter.

Enligt artikel 5 är det uttryckligen Priip-produktutvecklaren som ansvarar för att ett faktablad utformas för produkten. Med utvecklare avses en enhet som utvecklar en Priip-produkt, eller en enhet som i väsentlig grad ändrar en befintlig Priip-produkt genom att förändra dess riskprofil eller kostnadsstruktur så att ändringarna kan anses som en återutveckling av produkten, vilket preciseras i artikel 4. Det att utformandet av de uppgifter som ska lämnas ges i uppdrag till delvis eller helt utomstående parter, vilket kan ske i samarbete med distributörer, påverkar inte produktutvecklarens helhetsansvar för faktabladet.

Artiklarna 6—10 i förordningen innehåller bestämmelser om faktabladets form och innehåll. Faktabladet ska utgöra informationsunderlag före ingående av avtal. Alla faktablads utseende ska vara standardiserat och deras innehåll inriktat på basfakta presenterad i en lättförståelig form. Faktabladet ska innehålla all väsentlig information för att investeraren inte ska behöva läsa andra dokument för att förstå vilka investeringsprodukters viktigaste egenskaper är och för att kunna fatta ett välgrundat investeringsbeslut. Faktabladet ska vara ett fristående dokument, klart åtskilt från marknadsföringsmaterial.

I artikel 11 i förordningen föreskrivs det om Priip-produktutvecklarens skadeståndsansvar. Enligt förordningen kan en icke-professionell investerare kräva skadestånd för en skada som orsakats av att faktabladet är vilseledande, innehåller felaktigheter eller är oförenligt med relevanta delar av rättsligt bindande handlingar, med informationsunderlag inför ingående av avtal eller avtalshandlingar, eller med kraven gällande utformande av faktablad som anges i artikel 8. Enligt förordningen får skadestånd för skadan i fråga krävas i enlighet med nationell rätt. Också i fråga om definitionerna av skada och skadestånd hänvisas det till nationell lagstiftning. I förordningen sägs det dessutom uttryckligen att den utgör inte hinder för ytterligare skadeståndskrav gällande civilrättsligt ansvar i enlighet med nationell rätt.

I artikel 13 förutsätts det att icke-professionella investerare ska förse med ett faktablad. En distributör eller utvecklare som säljer en produkt till icke-professionella investerare ska förse en eventuell investerare med ett faktablad i god tid innan en transaktion som gäller investeringsprodukten genomförs. Tidpunkten för när informationen lämnas är mycket viktig eftersom faktabladet måste överlämnas innan ett investeringsbeslut fattas för att det ska ha någon verkan. Vid distansförsäljning kan faktabladet, om vissa villkor uppfylls, ges först efter det att avtalet har ingåtts. I förordningen bestäms det också på vilka andra varaktiga medium än papper faktabladet får tillhandahållas investeraren. De detaljerade bestämmelserna om metoder, tidsplaner och villkor preciseras genom kommissionens delegerade akter.

I artikel 14 föreskrivs det att faktabladet ska tillhandahållas kostnadsfritt och i pappersform eller med hjälp av ett annat varaktigt medium än papper eller på en webbplats.

Artiklarna 15—18 innehåller bestämmelser om befogenheter för myndigheterna att ingripa mot försäkringsbaserade investeringsprodukter och villkor för detta. Enligt förordningen har de nationella myndigheterna befogenheter att inom medlemsstaterna förbjuda eller begränsa marknadsföring, distribution eller försäljning av dessa produkter eller en typ av finansiell verksamhet eller praxis.

I artikel 19 föreskrivs det om behandling av klagomål från kunderna.

Enligt artikel 20 ska det finnas samarbete mellan de behöriga myndigheterna och nationella bestämmelser om tillsyns- och utredningsbefogenheterna.

Enligt artikel 21 i förordningen ska medlemsstaterna tillämpa Europaparlamentets och rådets direktiv 95/46/EG om skydd för enskilda personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter på behandling av personuppgifter som sker i medlemsstaten enligt Priip-förordningen. Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 45/2001 om skydd för enskilda då gemenskapsinstitutionerna och gemenskapsorganen behandlar personuppgifter och om den fria rörligheten för sådana uppgifter ska tillämpas på behandling av personuppgifter som utförs av de europeiska tillsynsmyndigheterna.

Artiklarna 22—29 innehåller bestämmelser om administrativa sanktioner och andra åtgärder. Medlemsstaterna ska fastställa bestämmelser om lämpliga administrativa sanktioner och åtgärder för överträdelser av förordningen.

Artikel 25 innehåller en icke uttömmande förteckning över de faktorer som den behöriga myndigheten ska beakta då den ålägger administrativa sanktioner och åtgärder. Artikel 26 innehåller en bestämmelse om rätt till överklagande, artikel 27 bestämmelser om skyldigheten att underrätta de europeiska tillsynsmyndigheterna, artikel 28 bestämmelser om skyldighet att rapportera överträdelser (ett s.k. visselblåsarsystem) och artikel 29 bestämmelser om offentliggörande av sanktioner eller åtgärder.

3 Nuläge

Många nationella bestämmelser som baserar sig på EU-rättsakter gäller tillhandahållande av paketerade, inbegripet försäkringsbaserade, investeringsprodukter. Bestämmelser har utfärdats för att genomföra bl.a. prospektdirektivet, fondföretagsdirektivet, Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/61/EU om förvaltare av alternativa investeringsfonder, nedan *AIFM-direktivet*, försäkringsförmedlingsdirektivet och Solvens II-direktivet. Också det nationella genomförandet av det förnyade MiFID II-direktivet pågår och avsikten är att de nationella genomförandebestämmelserna ska träda i kraft vid ingången av 2018.

Dessutom gäller bestämmelserna i lagen om försäkringsavtal (543/1994) i Finland försäkringsbaserade investeringsprodukter, såsom kapitaliseringsavtal, sparlivförsäkringar och individuella pensionsförsäkringar bl.a. när det gäller uppgifter som ska lämnas innan ett avtal ingås. Nationella bestämmelser utan EU-rättslig grund har också utfärdats om bundet långsiktigt sparande (lag 1183/2009). Dessutom har Finansinspektionen utfärdat föreskrifter och anvisningar 10/2012 om presenterande av kostnader och intäkter i avtal om långsiktigt sparande och i försäkringar.

4 Bedömning av nuläget

Priip-förordningens tillämpningsområde, användande av nationella optioner och översyn

Enligt skäl 8 i ingressen till förordningen utgör förordningen inget hinder för att förordningens tillämpningsområde nationellt utvidgas att omfatta också sådana paketerade investerings- eller försäkringsprodukter som enligt förordningen inte ingår i tillämpningsområdet. Sådana produkter är t.ex. paketerade individuella pensionsprodukter, såsom avtal om långsiktigt sparande och pensionsförsäkringar. Skillnaden mellan dessa och andra försäkringsbaserade investeringsprodukter är inte stor då man jämför med t.ex. en fondanknuten individuell pensionsförsäkring och ett fondanknutet kapitaliseringsavtal, av vilka det sistnämnda omfattas av förordningens tillämpningsområde medan den förstnämnda inte gör det. I båda alternativen kan investeraren välja objektsförmåner som inverkar på utvecklingen av investeringens värde och bär också själv risken i fråga om utvecklingen av investeringarnas värde. Detsamma gäller också när man jämför ett avtal om långsiktigt sparande med en fondanknuten sparlivförsäkring eller ett fondanknutet kapitaliseringsavtal. I ett avtal om långsiktigt sparande äger investeraren emellertid de investeringsobjekt som ingår i avtalet direkt i motsats till objektsförmåner i fråga om en sådan paketerad investeringsprodukt som avses i förordningen.

Å andra sidan har de paketerade individuella pensionsprodukterna också drag som avviker från andra investeringsprodukter. Till skillnad från andra investeringsprodukter har medlen bl.a. bundits till den pensionsålder som föreskrivs i lag. Eftersom pensionsprodukter inte hör till förordningens tillämpningsområde, har de särdrag som hänför sig till pensionsprodukterna inte beaktats när förordningen utarbetades och beaktas inte heller i de EU-rättsakter på lägre nivå som för närvarande bereds. De gällande nationella bestämmelserna om valfria pensionsprodukter kan även anses vara tillräckliga för att garantera att försäkringstagaren eller den som ingår ett avtal om långsiktigt sparande får ändamålsenliga uppgifter innan avtalet ingås. Av denna anledning anses det inte heller nödvändigt att nationellt utvidga förordningens tillämpningsområde att även gälla valfria pensionsprodukter.

För den ovan nämnda lösningen talar också det att nyförsäljningen av valfria individuella pensionsförsäkringar och avtal om långsiktigt sparande har varit liten de senaste åren, varvid kostnaderna för tillhandahållarna av tjänsterna skulle bli oskäligt stora jämfört med nyttan av utvidgningen av regleringen. Dessutom är det skäl att observera att kommissionen senast den 31 december 2018 utvärderar förordningens tillämpningsområde på nytt och att man då också på nytt ser över tillämpningen av förordningen på pensionsprodukter.

I propositionen föreslås det att det i lagen om Finansinspektionen (878/208) tas in en bestämmelse som förpliktar Priip-produktutvecklare eller försäljare av Priip-produkter att sända ett faktablad till myndigheten för kännedom senast då produkten börjar tillhandahållas i Finland. När det gäller genomförandet av investerarskyddet har det ansetts att då ett faktablad lämnas till myndigheten ökar det myndighetens möjligheter att följa produktutbudet på marknaden och främjar Finansinspektionens möjligheter att utöva nya befogenheter, såsom befogenheten att ingripa.

I propositionen föreslås inga bestämmelser om ytterligare sanktioner eller åtgärder eller högre sanktionsavgifter än vad som föreskrivs i förordningen, vilket möjliggörs i artikel 24.3 i förordningen, inte heller föreslås det bestämmelser om ytterligare krav på rapporteringsförfaranden för de behöriga myndigheterna eller arbetsgivarna i enlighet med artikel 28.3 och 28.4. Inom regleringen av värdepappersmarknaden har det utfärdats många nya bestämmelser om myndigheternas tillsyns- och sanktionsmedel under de senaste åren. Ett fullständigt ibruktagande av de medel som det redan finns bestämmelser om möjliggör en effektiv tillsyn och det är bra att få erfarenheter av det praktiska genomförandet innan det utfärdas fler bestämmelser. Som en följd av genomförandet av flera andra EU-rättsakter om finansmarknaden har de bolag som verkar på finansmarknaden redan i stor omfattning infört bolagsinterna rapporteringskanaler för misstankar om missbruk. Sådana här bolagsinterna visuellblåsanssystem som är avsedda för bolagens egen personal har redan med stöd av EU:s bindande bestämmelser införts inom värdepappersföretag, kreditinstitut, fondbolag och börsnoterat bolag. Med beaktande av de ovan anförda grunderna samt det mål gällande en lindrigare reglering som publicerats i statsminister Juha Sipiläs regeringsprogram den 29 maj 2015 (Regeringens publikationsserie 10/2015) har det i denna proposition inte ansetts ändamålsenligt att ta i bruk systemet i fråga när det gäller försäkringsbolag och försäkringsmedlare i detta sammanhang, endast gällande misstankar om överträdelse av Priip-förordningen.

Övergångsbestämmelse om placeringsfonder och fondföretag samt förnyad granskning

Placeringsfonder och fondföretag enligt fondföretagsdirektivet är en betydande produktgrupp som hör till Priip-förordningens tillämpningsområde men som genom en övergångsbestämmelse i förordningen lämnats utanför tillämpningsområdet till och med den 31 december 2019. Eftersom endast en kort tid förflutit sedan bestämmelsen om den handling om placeringsfonder som ska ges investeraren togs i bruk, tillåter förordningen att användningen av den handling med basfakta som enligt fondföretagsdirektivet ska tillhandahållas investerarna i fråga om fonderna fortsätter ännu till och med den 31 december 2019. Övergångsbestämmelsen utvidgar undantaget att även gälla sådana andra fonder om vilka en handling med basfakta enligt fondföretagsdirektivet ska utformas. Övergångsbestämmelsen baserar sig på det att handlingen med basfakta om placeringsfonder är en handling som förnyats relativt nyligen och som varit förebild för det faktablad som avses i förordningen. Kraven på ändring i fråga om upplysningsskyldigheten och investerarmaterial förorsakar kostnader som i sista hand överförs på investerarna, varför det inte föreslås att ändringar görs t.ex. endast på grund av presentationstekniska ändringar, då investerarna ändå tillhandahålls den information som krävs i lagen.

Kommissionen tar ställning till en eventuell förlängning av övergångsbestämmelsen senast den 31 december 2018.

AIFM-direktivet innehåller bestämmelser om förvaltare av alternativa investeringsfonder och om marknadsföring av alternativa investeringsfonder till professionella investerare. Direktivet har implementerats i Finland genom lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder (162/2014), nedan *AIFML*. AIFM-direktivet ger medlemsstaterna möjlighet att, om de så önskar, nationellt tillåta att alternativa fonder erbjuds också icke-professionella investerare. I Finland tillåter AIFML att de erbjuds icke-professionella investerare på det villkoret att AIF-förvaltaren har auktorisation och att ett faktablad gjorts upp om den alternativa fonden på samma sätt som i fråga om en sådan värdepappersfond som avses i fondföretagsdirektivet.

Eftersom ett krav baserat på AIFML på att ett faktablad om alternativa fonder ska tillhandahållas då fonden erbjuds en icke-professionell investerare redan varit i kraft har det ansetts att övergångsbestämmelsen i Finland kan tillämpas också på alternativa fonder förutsatt att det utarbetas ett faktablad om dem. AIFML har dock tillåtit att man med Finansinspektionens till-

stånd kan frångå kravet på att tillhandahålla ett faktablad. Det föreslås att denna möjlighet till undantag slopas för att säkerställa övergångsbestämmelsens tillämplighet.

Skadeståndsansvar

Det skadeståndsansvar för faktabladet som avses i artikel 11 i förordningen tillämpas direkt på alla aktörer som omfattas av förordningens tillämpningsområde. Förordningens bestämmelser om skadestånd har inte till någon del ansetts stå i strid med de nationella bestämmelserna om skadestånd, utan de kompletterar den gällande regleringen om civilrättsligt ansvar.

Den behöriga myndighetens tillsyns- och påföljdsbefogenheter

Förordningen förutsätter att det nationellt utses en behörig myndighet som ska övervaka att förordningens bestämmelser iakttas. Den behöriga myndigheten kan också direkt tillämpa de produkttillsynsbefogenheter som avses i artikel 17 i förordningen. För att ordna tillsynen över efterlevnaden av förordningen föreslås det att lagen om Finansinspektionen kompletteras så att Finansinspektionen blir den behöriga myndighet som avses i Priip-förordningen. Av informativa skäl behöver bestämmelserna om tillsynsbefogenheter i lagen om Finansinspektionen också kompletteras med en hänvisning till de produkttillsynsbefogenheter som avses i förordningen.

Motsvarande tillsyns- och produktinterventionsbestämmelser ingår också i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 600/2014 av den 15 maj 2014 om marknader för finansiella instrument och om ändring av förordning (EU) nr 648/2012, vilken ska tillämpas i medlemsstaterna från och med den 3 januari 2017. Enligt den förordningen har de nationella myndigheterna befogenheter att inom medlemsstaterna förbjuda eller begränsa marknadsföring, distribution eller försäljning av finansiella instrument och strukturerade insättningar eller en typ av finansiell verksamhet eller praxis. Förordningen i fråga ger Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten (Esma) och Europeiska bankmyndigheten (EBA) motsvarande befogenheter som Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten (Eiopa) har enligt Priip-förordningen när det gäller att genomföra temporära interventionsåtgärder i fråga om finansiella instrument och strukturerade insättningar.

Priip-förordningen innehåller bestämmelser om maximisanktioner angivna i pengar som kan påföras juridiska och fysiska personer och som den behöriga myndigheten vid brott mot vissa bestämmelser i förordningen ska ha befogenhet att påföra med stöd av nationella regler. I fråga om de administrativa sanktioner och åtgärder som räknas upp i artikel 24 i förordningen krävs det för det nationella genomförandet framför allt administrativa sanktioner i pengar, i fråga om vilka det föreslås att de ändringar som förordningen kräver görs i lagen om Finansinspektionen. Dessutom bör de som är skyldiga att följa bestämmelserna i förordningen fogas till definitionsbestämmelsen om andra finansmarknadsaktörer i 5 § i lagen om Finansinspektionen. Genom detta garanterar man att Finansinspektionen har de åtgärdsbefogenheter som avses i artikel 24.2 a—d i förordningen också i fråga om andra än dess tillsynsobjekt. Finansinspektionen har dessutom redan nu med stöd av 61 § 3 och 4 mom. i lagen befogenhet att utfärda verkställighetsförbud eller rättelseuppmaning för ett utländskt tillsynsobjekt enligt 33 §. Finansinspektionens rätt att få uppgifter enligt 3 kap. i lagen gäller i regel dess tillsynsobjekt och andra aktörer på finansmarknaden, varför definitionsbestämmelserna i 5 § bör justeras med avseende på den rättens tillräcklighet.

Artikel 24.4 i förordningen kräver också nationellt genomförande. Enligt den bestämmelsen ska de behöriga myndigheterna när de har vidtagit en administrativ sanktion eller åtgärd ha befogenhet att utfärda, eller kräva att Priip-produktutvecklaren eller den person som ger råd om eller säljer Priip-produkten utfärdar, ett meddelande direkt riktat till den berörda icke-

professionella investeraren med information om den administrativa sanktionen eller åtgärden samt om vart man ska vända sig för att framföra klagomål eller ansöka om rättslig prövning.

Artiklarna 25—29 kräver inte nationellt genomförande, eftersom de skyldigheter som avses i artiklarna redan nu ingår i bestämmelserna i lagen om Finansinspektionen och inga nationella optioner används.

5 Föreslagna ändringar

Allmänt

Förordningen är direkt tillämplig rätt i Finland och kräver inte som sådan några verkställighetsåtgärder med undantag för förordningens bestämmelser om den behöriga myndighetens befogenheter.

I propositionen föreslås det att man till lagen om Finansinspektionen utöver bestämmelserna om tillsynsbefogenheter och administrativa sanktioner ska foga en skyldighet att sända ett faktablad till myndigheten för kännedom. I Finland övervakar Finansinspektionen både kreditinstitut, värdepappersföretag, fondbolag, AIF-förvaltare och försäkringsbolag. Inom tillsynen över marknadsföring som riktar sig till konsumenterna och oskäligen villkor i konsumentavtal har konsumentombudsmannen och Finansinspektionen parallella befogenheter inom finansbranschen. Myndigheterna förutsätts samarbeta på lämpligt sätt och till behövliga delar höra varandra.

De ändringar som föreslås i den nationella regleringen av alternativa fonder gör det möjligt att i Finland tillämpa övergångsbestämmelsen också på andra värdepappersfonder än dem som avses i fondföretagsdirektivet.

Finansinspektionens tillsyns- och påföljdsbefogenheter

Tillsynsbefogenheter

Enligt förslaget ska Finansinspektionen vara den behöriga myndighet som avses i Priip-förordningen och i enlighet med artikel 15.2 i förordningen utöva tillsyn över marknaden för försäkringsbaserade investeringsprodukter som marknadsförs, distribueras eller säljs i eller från Finland. Finansinspektionen kan också vidta sådana interventionsåtgärder som anges i artikel 17 i förordningen. Till 37 a § i lagen om Finansinspektionen fogas ett nytt 4 mom. om utövning av Finansinspektionens särskilda befogenheter. Sådana befogenheter är rätten att kräva att en produktutvecklare som avses i förordningen och den som ger råd om eller säljer dessa produkter ska informera de berörda investerarna om ett beslut som Finansinspektionen fattat med stöd av 3 och 4 kap. i lagen om Finansinspektionen samt om vart investerarna ska vända sig för att anföra besvär eller kräva ersättning. Förordningen eller de ändringar som föreslås i lagen om Finansinspektionen begränsar emellertid inte i Finland konsumentombudsmannens parallella befogenheter vilka baserar sig på konsumentskyddslagen (38/1978).

Administrativa påföljder

Enligt förslaget har Finansinspektionen befogenhet enligt förordningen att påföra ekonomiska administrativa påföljder för brott mot vissa bestämmelser i förordningen. De föreslagna beloppen är de samma som föreskrivs i förordningen, dvs. det föreskrivs inte nationellt om högre administrativa påföljdsavgifter. Det föreslås att påföljdsavgiften för juridiska personer ska vara högst antingen fem miljoner euro eller tre procent av den juridiska personens årliga omsättning på koncernnivå, beroende på vilket belopp som är större. I fråga om fysiska personer

föreslås maximibeloppet för påföljdsavgiften vara 700 000 euro. De nämnda maximibeloppen får dock överskridas i situationer där den fastställbara vinning som uppnåtts eller den förlust som undvikits genom brottet är större än maximibeloppet. I sådana situationer kan maximibeloppet för påföljdsavgiften vara två gånger större än den vinning som erhållits genom brottet. För att påföljdsavgiftsgrunderna ska kunna fogas till lagen om Finansinspektionen har till 40 § 2 mom. fogats en ny 4 punkt och den nuvarande 4 punkten blivit 5 punkt.

Sändande av faktablad till Finansinspektionen för kännedom

Enligt förslaget ska den som utvecklar eller säljer en Priip-produkt sända ett faktablad för kännedom till Finansinspektionen för marknadsuppföljning och marknadstillsyn i efterhand senast då produkten börjar tillhandahållas i Finland. Skyldigheten att sända ett faktablad gäller också situationer där ett faktablad ändras i enlighet med artikel 10 i förordningen under den tid produkten säljs. Då ska faktabladet sändas till Finansinspektionen samtidigt som det görs tillgängligt i enlighet med artikel 10.1. Skyldigheten att sända faktablad gäller alla produkter som marknadsförs i Finland och oberoende av om försäljaren är inhemsk eller utländsk eller av om det är en fysisk eller juridisk person.

Undantag för alternativa fonder från kravet på faktablad

Det föreslås att bestämmelsen om möjlighet att frångå kravet på faktablad ska slopas i kapitel 13 i AIFML, så att förordningens krav på tillämpning av övergångsbestämmelsen också på faktablad om alternativa fonder uppfylls nationellt. I Finland får alternativa fonder enligt gällande lag också erbjudas icke-professionella investerare förutsatt att fondens förvaltare har auktorisation och att en handling med basfakta om fonden har utarbetats på samma sätt som om värdepappersfonder enligt fondföretagsdirektivet. Eftersom förordningens övergångsbestämmelse entydigt hänvisar till det faktablad som avses i fondföretagsdirektivet och eftersom varken förordningen eller fondföretagsdirektivet medger någon möjlighet till undantag från skyldigheten att göra upp ett faktablad då icke-professionella investerare erbjuds en paketerad investeringsprodukt, föreslås det att bestämmelsen om möjlighet till undantag i 13 kap. 4 § 4 mom. upphävs så att alternativa fonder också i Finland kan dra nytta av möjligheten i övergångsbestämmelsen och fortsätta använda den handling med basfakta som är i bruk. Om de så önskar får förvaltare av alternativa investeringsfonder övergå till att utarbeta ett sådant faktablad som avses i förordningen då förordningen träder i kraft. För tydlighetens skull föreslås ett tillägg till 13 kap. 1 § 3 mom. i AIFML, enligt vilket det är möjligt att välja mellan ett faktablad enligt 13 kap. 4 § i lagen eller ett faktablad enligt förordningen. Detta val bör tillämpas konsekvent i fortsättningen. Med tanke på investerarskyddet är det viktigt att basfakta ges så konsekvent som möjligt på det valda sättet. Om en tjänsteleverantör har avstått från möjligheten enligt förordningens övergångsbestämmelse att använda faktabladsmodellen för placeringsfonder, får valet inte längre ändras i fråga om den fonden.

På motsvarande sätt föreslås det att det bemyndigande för finansministeriet att utfärda förordning om närmare villkor för undantag som finns i AIFML 13 kap. 7 § 1 mom. 1 punkten upphävs, eftersom det innehåller en hänvisning till det 13 kap. 4 § 4 mom. i AIFML som föreslås bli upphävt. Med stöd av 13 kap. 7 § 1 mom. i AIFML har finansministeriet utfärdat bl.a. förordningen om verksamheten för förvaltare av alternativa investeringsfonder (226/2014). I 6 § i den förordningen föreskrivs det om villkoren för undantaget från skyldigheten att offentliggöra faktablad. Dessa villkor kommer på motsvarande sätt att strykas.

Det föreslås att till lagen om ändring av AIFML fogas en övergångsbestämmelse, där det föreskrivs om när de undantag som beviljats med stöd av det upphävda 13 kap. 4 § 4 mom. upphör att gälla.

6 Propositionens konsekvenser

Ekonomiska konsekvenser på grund av tillämpningen av förordningen

Utarbetandet och uppdaterandet av det faktablad som krävs i förordningen orsakar tilläggs-kostnader i synnerhet för investeringsproduktens utvecklare, vilka har ansvaret för utarbetande av faktablad om investeringsprodukten. Förordningen förpliktar utvecklaren att presentera basfakta för investeraren koncentrerat och formbundet. De uppgifter som ska presenteras är till stor del tillgängliga för företagen. Formen för hur uppgifterna ska lämnas har inte tidigare reglerats på motsvarande sätt annat än i fråga om investeringsfonder. Uppgörande av ett faktablad kräver att uppgifterna bearbetas för att man ska kunna göra och presentera de detaljerade kalkyler som krävs i förordningen. Uppgifterna ska sparas och uppdateras i företagens databaser. Förordningens tillämpningsområde ska också omfatta sådana paketerade produkter som strukturerade insättningar och strukturerade masskuldebrevslån i fråga om vilka skyldighet att lämna uppgifter är ett nytt krav. Den EU-reglering på lägre nivå som för närvarande bereds preciserar det slutliga innehållet i faktabladet. Regleringen förväntas bli mycket detaljerad. Först efter att denna reglering färdigställts kan man uppskatta kostnaderna noggrannare.

Å andra sidan förbättrar bestämmelserna identifieringen av produkternas centrala egenskaper och underlättar jämförelse mellan olika produkter. Detta underlättar marknadsföringen av produkterna och möjliggör för investerarnas del ett effektivare beslutsfattande och bidrar också till att öka förtroendet för marknaden. Dessa faktorer har både direkta och indirekta positiva konsekvenser för försäljningen av investeringsprodukter. Förordningen förenhetligar den investerarinformation som ska ges icke-professionella investerare inom EU-området och underlättar därmed hanteringen av krav som hänför sig till tillhandahållande av produkter över gränsen och kan också bidra till att sänka investerarinformationskostnader som hänför sig till verksamhet över gränsen.

Propositionens konsekvenser för myndigheterna och andra beräknade konsekvenser

De uppgifter som hänför sig till tillsynen över de faktablad som krävs i förordningen och myndighetens utövande av interventions- och påföljdsbefogenheter ökar arbetet vid myndigheten. I synnerhet utövandet av påföljdsbefogenheter är förknippat med genomförandet av en lång arbetsprocess vid myndigheten för att garantera parternas rättssäkerhet, vilket förutsätter att tillräckligt med resurser står till förfogande. Å andra sidan kan möjligheten att utöva påföljdsbefogenheter ha en effektiv förebyggande inverkan, vilket bidrar till att minska behovet att utöva befogenheter. Det är inte möjligt att förutse antalet fall som ska behandlas, men också behandlingen av enskilda fall kräver planering av processen och resursallokering vid myndigheten och förberedelse för den nya uppgiften.

Slopandet av bestämmelsen i AIFML om undantag från skyldigheten att tillhandahålla faktablad skärper informationsskyldigheten i fråga om alternativa investeringsfonder i Finland jämfört med den tidigare regleringen, men inte i förhållande till de skyldigheter som förordningen medför. Tillstånd att frångå kravet på faktablad har sökts t.ex. för tillhandahållande av sådana alternativa fonder till icke-professionella investerare i vilka det av investerarna krävs en betydande minimiinvestering och som ofta är slutna efter det att tillräckligt kapital har samlats till fonden. Utvidgningen av övergångsbestämmelsen att omfatta även alternativa investeringsfonder ger emellertid aktörerna möjlighet att välja det faktabladsalternativ som bäst lämpar sig för deras egen verksamhetsmodell under övergångsperioden och lindrar därmed de kostnadstryck som ändringarna av faktabladen kan orsaka.

Lagförslaget kan inte ses ha några betydande konsekvenser för miljön eller andra betydande samhälleliga konsekvenser såsom t.ex. konsekvenser för sysselsättningen.

7 Beredningen av propositionen

Förslaget till regeringsproposition har beretts vid finansministeriet. Den 31 mars 2015 tillsatte finansministeriet en arbetsgrupp med uppgift att förbereda det nationella genomförandet av förordningen. Arbetsgruppen har haft representanter från finansministeriet, justitieministeriet, social- och hälsovårdsministeriet, Finansinspektionen och Konkurrens- och konsumentverket. Arbetsgruppen har kallat permanenta sakkunniga från Finansbranschens Centralförbund och Försäkrings- och finansrådgivningen.

Utlåtanden om utkastet till proposition har begärts av justitieministeriet, social- och hälsovårdsministeriet, Finlands Bank, Finansinspektionen, Konkurrens- och konsumentverket, Finansbranschens Centralförbund, FINE Försäkrings- och finansrådgivningen, Kuluttajaliitto - Konsumentförbundet ry, Aktiespararnas Centralförbund rf, Börsstiftelsen i Finland, Suomen pääomasijoitusyhdistys ry, Suomen Strukturoitujen Sijoitustuotteiden yhdistys ry och Finlands Försäkringsmäklarförbund rf. Alla utom Kuluttajaliitto - Konsumentförbundet ry, Aktiespararnas Centralförbund rf, Suomen pääomasijoitusyhdistys ry, Börsstiftelsen i Finland, Suomen Strukturoitujen Sijoitustuotteiden yhdistys ry ja Finlands Försäkringsmäklarförbund rf gav sitt utlåtande i ärendet. Remissvaren har beaktats i sin helhet.

Finansinspektionen fäste i sitt utlåtande uppmärksamhet vid de föreslagna ändringarna i lagen om Finansinspektionen och AIFML och föreslog förtydligande preciseringar i dem. Utifrån kommentarerna fogades det till den föreslagna definitionen av andra finansmarknadsaktörer i 5 § i lagen om Finansinspektionen en hänvisning till 4 § i samma lag, där det föreskrivs om Finansinspektionens tillsynsobjekt. Dessutom flyttades det föreslagna 33 § 5 mom. till en ny 37 a §.

Till 13 kap. 1 § 3 mom. i AIFML fogades som alternativ till faktablad enligt 4 § i lagen det faktablad som avses i förordningen om faktablad för paketerade investeringsprodukter och till definitionerna i 2 kap. 5 § i AIFML fogades förordningen om faktablad för paketerade investeringsprodukter. Till lagen om ändring av AIFML fogades en ny övergångsbestämmelse, där det föreskrivs om när giltigheten upphör för de undantag som Finansinspektionen beviljat med stöd av det upphävda 13 kap. 4 § 4 mom. i AIFML.

Finansbranschens Centralförbund betonade i sitt utlåtande betydelsen av de kostnader som orsakas av förordningen och det att tillhandahållande av ett faktablad på förhand till Finansinspektionen inte är förebyggande tillsyn. Finansbranschens Centralförbund föreslog inga ändringar i de föreslagna lagarna. De andra som yttrat sig hade inget särskilt att kommentera om lagförslaget.

Samtidigt med denna proposition behandlar riksdagen regeringens proposition med förslag till lag om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet samt till vissa lagar som har samband med den (RP 28/2016 rd) och regeringens proposition med förslag till lag om ändring av värdepappersmarknadslagen och till vissa lagar som har samband med den (RP 65/2016 rd). Propositionerna har beretts vid finansministeriet och i dem ändras lagen om Finansinspektionen delvis till samma delar som det föreslagits ändringar till i denna proposition.

8 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning

Det föreslås att det till 33 § i lagen om Finansinspektionen fogas en bestämmelse om Finansinspektionens rätt att utöva de tillsynsbefogenheter som anges i Priip-förordningen. Finansin-

spektionen ska i enlighet med förordningen ha rätt att förbjuda eller begränsa marknadsföring, distribution och försäljning av försäkringsbaserade investeringsprodukter eller en typ av finansiell verksamhet eller praxis vid ett försäkrings- eller återförsäkringsföretag i eller från Finland. Dessutom föreslås det att det till 40 och 41 a § i lagen fogas de bestämmelser som krävs i förordningen om påförande av en administrativ påföljdsavgift för brott mot vissa bestämmelser i förordningen.

De påföljdsbefogenheter och andra befogenheter som Finansinspektionen får enligt lagförslaget är inte av nytt slag varken till sitt innehåll eller sin karaktär. Bestämmelserna om Finansinspektionens (på finska Finanssivalvonta, tidigare Rahoitustarkastus) befogenheter har utfärdats med grundlagsutskottets medverkan (t.ex. GrUU 67/2002 rd, GrUU 4/2005 rd och GrUU 28/2008 rd).

I 33 § i lagen om Finansinspektionen föreskrivs det redan nu om motsvarande slags allmänna befogenheter, med stöd av vilka Finansinspektionen har rätt att förbjuda verkställigheten av tillsynsobjekts och andra finansmarknadsaktörers beslut och av åtgärder som tillsynsobjekt och andra finansmarknadsaktörer har planerat eller ålägga tillsynsobjekt och andra finansmarknadsaktörer att upphöra med ett förfarande, om beslutet, åtgärden eller förfarandet strider mot bestämmelserna om finansmarknaden. Finansinspektionen har dessutom andra precisa verkställighetsförbudsbefogenheter som ingår i flera andra sektorspecifika lagar.

De bestämmelser om administrativa påföljdsavgifter som ingår i lagförslagen motsvarar också till sin karaktär och sitt innehåll bestämmelser som redan ingår i den gällande lagstiftningen och som har utfärdats med grundlagsutskottets medverkan (t.ex. GrUU 55/2005 rd, 32/2005 rd och GrUU 17/2012 rd).

På de grunder som anges ovan kan lagförslagen behandlas i vanlig lagstiftningsordning.

9 Ikraftträdande

Lagarna föreslås träda i kraft den 31 december 2016 samtidigt som Priip-förordningen börjar tillämpas.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs riksdagen följande lagförslag:

1.

Lag

om ändring av lagen om Finansinspektionen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om Finansinspektionen (878/2008) 5 § 27 punkten, 33 § 4 mom. 8 punkten, rubriken för 37 a §, 40 § 2 mom. och rubriken för 6 kap.,
av dem 5 § 27 punkten sådan den lyder delvis ändrad i lag 198/2015, 33 § 4 mom. 8 punkten sådan den lyder i lag 1279/2015, rubriken för 37 a § sådan den lyder i lag 902/2012 och 40 § 2 mom. sådant det lyder i lag 60/2016, samt
fogas till 5 §, sådan den lyder i lagarna 752/2012, 902/2012, 254/2013, 170/2014 och 198/2015, en ny 28 punkt, till 33 § 4 mom., sådant det lyder i lag 1279/2015, en ny 9 punkt, till 37 a §, sådan den lyder i lag 902/2012, ett nytt 4 mom., till lagen en ny 37 b §, till 41 a §, sådan den lyder i lagarna 1279/2015 och 176/2016, ett nytt 4 mom., varvid det nuvarande 4 och 5 mom. blir 5 och 6 mom., och till lagen en ny 50 h § som följer:

5 §

Andra finansmarknadsaktörer

Med *andra finansmarknadsaktörer* avses i denna lag

27) registeransvariga som avses i 4 f § i lagen om statens pensionsfond och i 165 c § i lagen om kommunala pensioner,

28) sådana aktörer som inte är tillsynsobjekt enligt i 4 § men som är skyldiga att iaktta Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1286/2014 om faktablad för paketerade och försäkringsbaserade investeringsprodukter för icke-professionella investerare (Priip-produkter), nedan *förordningen om faktablad för paketerade investeringsprodukter*.

33 §

Verkställighetsförbud och rättelseuppmaning

Bestämmelser om Finansinspektionens rätt att

8) förbjuda en systematisk internhandlare att ordna interna transaktioner med finansiella instrument finns i 5 kap. 6 § i lagen om handel med finansiella instrument,

9) förbjuda och begränsa marknadsföring, tillhandahållande och försäljning av försäkringsbaserade investeringsprodukter i eller från Finland samt viss finansiell verksamhet och praxis hos ett försäkrings- eller återförsäkringsbolag finns i artikel 17 i förordningen om faktablad för paketerade investeringsprodukter.

37 a §

Utövning av de särskilda befogenheterna i blankningsförordningen och förordningen om faktablad för paketerade investeringsprodukter

Finansinspektionen får kräva att en produktutvecklare enligt förordningen om faktablad för paketerade investeringsprodukter samt den som ger råd om eller säljer dessa produkter ska informera de berörda investerarna om beslut som de fattat med stöd av 3 eller 4 kap. och om var investerarna kan anföra besvär, framställa klagomål, lämna reklamation eller kräva ersättning.

37 b §

Sändande av faktablad enligt förordningen om faktablad för paketerade investeringsprodukter till Finansinspektionen

Den som utvecklar en paketerad investeringsprodukt eller den som säljer produkten ska sända det faktablad som utarbetats över produkten enligt förordningen om faktablad för paketerade investeringsprodukter till Finansinspektionen för kännedom senast då produkten börjar tillhandahållas i Finland.

40 §

Påföljdsavgift

Påföljdsavgift ska också påföras den som uppsåtligt eller av oaktsamhet försummar eller bryter mot

1) bestämmelsen i artikel 4.1 eller 4.3 i EMIR-förordningen om clearingkravet för OTC-derivatkontrakt som ingåtts med en finansiell motpart eller bestämmelsen i artikel 10.1 i den förordningen om clearingkravet och rapporteringskravet för OTC-derivatkontrakt som ingåtts med en icke-finansiell motpart,

2) ett beslut som Finansinspektionen fattat med stöd av artikel 20.2, 21.1 eller 23.1 i blankningsförordningen eller ett beslut som Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten fattat med stöd av artikel 28.1 i den förordningen,

3) bestämmelserna i artiklarna 38, 39 och 40 i auktioneringsförordningen om förbjuden användning av insiderinformation, bestämmelserna i artikel 41 om förbudet mot otillbörlig marknadspåverkan eller bestämmelserna i artikel 42.1, 42.3 eller 42.5 om särskilda krav för att minska risken för marknadsmissbruk,

4) bestämmelsen om upprättande av faktablad i artikel 5.1 i förordningen om faktablad för paketerade investeringsprodukter, bestämmelserna om faktabladets form och innehåll i artiklarna 6, 7 och 8.1—8.3, bestämmelsen om marknadsföringsmaterialets innehåll i artikel 9, bestämmelsen om regelbunden översyn av faktabladet i artikel 10.1, bestämmelserna om tillhandahållande av faktabladet i artiklarna 13.1, 13.3 och 13.4 samt artikel 14 eller bestämmelsen om kundklagomål i artikel 19 i den förordningen. , eller

5) det maximibelopp på 0,2 procent per transaktion för förmedlingsavgifter för betalkorts-transaktioner som anges i artikel 3.1 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2015/751 om förmedlingsavgifter för kortbaserade betalningstransaktioner, nedan *förordningen om förmedlingsavgifter för kortbaserade betalningstransaktioner*, eller det maximibelopp på 0,3 procent per transaktion för förmedlingsavgifter för kreditkortstransaktioner som anges i artikel 4 i den förordningen.

41 a §

Påföljdsavgiftens maximibelopp i vissa fall

Om en påföljdsavgift påförs för en överträdelse av en bestämmelse som avses i 40 § 2 mom. 4 punkten eller för en försummelse att iaktta en sådan bestämmelse, får en juridisk person påförs en påföljdsavgift som uppgår till antingen högst tre procent av den juridiska personens omsättning under året före gärningen eller försummelsen eller högst fem miljoner euro, beroende på vilkendera som är större. En fysisk person får påförs högst 700 000 euro i påföljdsavgift.

6 kap.

Tillsyn över utländska tillsynsobjekt och deras filialer i Finland och samarbete med utländska tillsynsmyndigheter samt tillsynen över iakttagande av EU-förordningar

50 h §

Verksamhet som behörig myndighet enligt förordningen om faktablad för paketerade investeringsprodukter

Finansinspektionen är i enlighet med artiklarna 4.8 och 15.2 i förordningen om faktablad för paketerade investeringsprodukter den behöriga myndighet som avses i förordningen om faktablad för paketerade investeringsprodukter. _____

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

2.

Lag

om ändring av lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder (162/2014) 13 kap. 4 §
4 mom.,
ändras 2 kap. 5 § 2 mom. 11 punkten samt 13 kap. 1 § 3 mom. och 7 § samt
fogas till 2 kap. 5 § 2 mom. en ny 12 punkt som följer:

2 kap.

Definitioner

5 §

Definitioner med anknytning till EU-lagstiftning

I denna lag avses med

11) *fondföretagsdirektivet* Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/65/EG om samordning av lagar och andra författningar som avser företag för kollektiva investeringar i överlåtbara värdepapper (fondföretag),

12) *förordningen om faktablad för paketerade investeringsprodukter* Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1286/2014 om faktablad för paketerade och försäkringsbaserade investeringsprodukter för icke-professionella investerare (Priip-produkter).

13 kap.

Marknadsföring till icke-professionella kunder

1 §

Villkor för marknadsföring

Den som marknadsför AIF-fonder ska innan ett investeringsbeslut fattas sända en icke-professionell kund ett faktablad enligt 4 § eller ett faktablad enligt förordningen om faktablad för paketerade investeringsprodukter.

RP 79/2016 rd

7 §

Bemyndigande att utfärda förordning

Genom förordning av finansministeriet får i syfte att genomföra AIFM-direktivet utfärdas närmare bestämmelser om

- 1) förutsättningarna för att Finansinspektionen ska bevilja undantag som avses i 2 § 3 mom. och 6 § 4 mom.,
- 2) de krav enligt 4 och 5 § som ska ställas på faktablad som ges till investerare.

Denna lag träder i kraft den 20 .

De undantag från skyldigheten att upprätta faktablad som Finansinspektionen beviljat med stöd av det upphävda 13 kap. 4 § 4 mom. upphör att gälla fyra månader efter ikraftträdandet av denna lag, dock senast den 1 maj 2017.

Helsingfors den 19 maj 2016

Statsminister

Juha Sipilä

Finansminister Alexander Stubb

1.

Lag

Om ändring av lagen om Finansinspektionen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om Finansinspektionen (878/2008) 5 § 27 punkten, 33 § 4 mom. 8 punkten, rubriken för 37 a §, 40 § 2 mom. och rubriken för 6 kap.,

av dem 5 § 27 punkten sådan den lyder delvis ändrad i lag 198/2015, 33 § 4 mom. 8 punkten sådan den lyder i lag 1279/2015, rubriken för 37 a § sådan den lyder i lag 902/2012 och 40 § 2 mom. sådant det lyder i lag 60/2016, samt

fogas till 5 §, sådan den lyder i lagarna 752/2012, 902/2012, 254/2013, 170/2014 och 198/2015, en ny 28 punkt, till 33 § 4 mom., sådant det lyder i lag 1279/2015, en ny 9 punkt, till 37 a §, sådan den lyder i lag 902/2012, ett nytt 4 mom., till lagen en ny 37 b §, till 41 a §, sådan den lyder i lagarna 1279/2015 och 176/2016, ett nytt 4 mom., varvid det nuvarande 4 och 5 mom. blir 5 och 6 mom., och till lagen en ny 50 h § som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

5 §

5 §

Andra finansmarknadsaktörer

Andra finansmarknadsaktörer

Med andra finansmarknadsaktörer avses i denna lag

Med andra finansmarknadsaktörer avses i denna lag

27) registeransvariga som avses i 4 f § i lagen om statens pensionsfond och i 165 c § i lagen om kommunala pensioner.

27) registeransvariga som avses i 4 f § i lagen om statens pensionsfond och i 165 c § i lagen om kommunala pensioner,

28) sådana aktörer som inte är tillsynsobjekt enligt i 4 § men som är skyldiga att iakttä Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1286/2014 om faktablad för paketerade och försäkringsbaserade investeringsprodukter för icke-professionella investerare (Priip-produkter), nedan **förordningen om faktablad för paketerade investeringsprodukter.**

33 §

33 §

Verkställighetsförbud och rättelseuppmaning

Verkställighetsförbud och rättelseuppmaning

Bestämmelser om Finansinspektionens rätt att

Bestämmelser om Finansinspektionens rätt att

Gällande lydelse

8) förbjuda en systematisk internhandlare att ordna interna transaktioner med finansiella instrument finns i 5 kap. 6 § i lagen om handel med finansiella instrument.

Föreslagen lydelse

8) förbjuda en systematisk internhandlare att ordna interna transaktioner med finansiella instrument finns i 5 kap. 6 § i lagen om handel med finansiella instrument,

9) förbjuda och begränsa marknadsföring, tillhandahållande och försäljning av försäkringsbaserade investeringsprodukter i eller från Finland samt viss finansiell verksamhet och praxis hos ett försäkrings- eller återförsäkringsbolag finns i artikel 17 i förordningen om faktablad för paketerade investeringsprodukter.

37 a §

Utövning av de särskilda befogenheterna i blankningsförordningen

37 a §

*Utövning av de särskilda befogenheterna i blankningsförordningen **och förordningen om faktablad för paketerade investeringsprodukter***

Finansinspektionen får kräva att en produktutvecklare enligt förordningen om faktablad för paketerade investeringsprodukter samt den som ger råd om eller säljer dessa produkter ska informera de berörda investerarna om beslut som de fattat med stöd av 3 eller 4 kap. och om var investerarna kan anföra besvär, framställa klagomål, lämna reklamation eller kräva ersättning.

37 b §

Sändande av faktablad enligt förordningen om faktablad för paketerade investeringsprodukter till Finansinspektionen

Den som utvecklar en paketerad investeringsprodukt eller den som säljer produkten ska sända det faktablad som utarbetats över produkten enligt förordningen om faktablad för paketerade investeringsprodukter till Finansinspektionen för kännedom senast då produkten börjar tillhandahållas i Finland.

Gällande lydelse

40 §

Påföljdsavgift

Påföljdsavgift ska också påföras den som uppsåtligen eller av oaktsamhet försummar eller bryter mot

1) vad som i artikel 4.1 eller 4.3 i EMIR-förordningen föreskrivs om clearingkravet för OTC-derivatkontrakt som ingåtts med en finansiell motpart eller vad som i artikel 10.1 i den förordningen föreskrivs om clearingkravet och rapporteringskravet för OTC-derivatkontrakt som ingåtts med en icke-finansiell motpart,

2) ett beslut som Finansinspektionen fattat med stöd av artikel 20.2, 21.1 eller 23.1 i blankningsförordningen eller ett beslut som Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten fattat med stöd av artikel 28.1 i den förordningen,

3) vad som i artiklarna 38, 39 och 40 i auktioneringsförordningen föreskrivs om förbjuden användning av insiderinformation, vad som i artikel 41 föreskrivs om förbudet mot otillbörlig marknadspåverkan eller vad som i artikel 42.1, 42.3 eller 42.5 föreskrivs om särskilda krav för att minska risken för marknadsmissbruk, *eller*

4) det maximibelopp på 0,2 procent per transaktion för förmedlingsavgifter för betal-kortstransaktioner som anges i artikel 3.1 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2015/751 om förmedlingsavgifter för kortbaserade betalningstransaktioner, *nedan förordningen om förmedlingsavgifter för kortbaserade betalningstransaktioner* eller det maximibelopp på 0,3 procent per transaktion för förmedlingsavgifter för kredit-

Föreslagen lydelse

40 §

Påföljdsavgift

Påföljdsavgift ska också påföras den som uppsåtligen eller av oaktsamhet försummar eller bryter mot

1) bestämmelsen i artikel 4.1 eller 4.3 i EMIR-förordningen om clearingkravet för OTC-derivatkontrakt som ingåtts med en finansiell motpart eller bestämmelsen i artikel 10.1 i den förordningen om clearingkravet och rapporteringskravet för OTC-derivatkontrakt som ingåtts med en icke-finansiell motpart,

2) ett beslut som Finansinspektionen fattat med stöd av artikel 20.2, 21.1 eller 23.1 i blankningsförordningen eller ett beslut som Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten fattat med stöd av artikel 28.1 i den förordningen,

3) bestämmelserna i artiklarna 38, 39 och 40 i auktioneringsförordningen om förbjuden användning av insiderinformation, bestämmelserna i artikel 41 om förbudet mot otillbörlig marknadspåverkan eller bestämmelserna i artikel 42.1, 42.3 eller 42.5 om särskilda krav för att minska risken för marknadsmissbruk,

4) *bestämmelsen om upprättande av faktablad i artikel 5.1 i förordningen om faktablad för paketerade investeringsprodukter, bestämmelserna om faktabladets form och innehåll i artiklarna 6, 7 och 8.1–8.3, bestämmelsen om marknadsföringsmaterialets innehåll i artikel 9, bestämmelsen om regelbunden översyn av faktabladet i artikel 10.1, bestämmelserna om tillhandahållande av faktabladet i artiklarna 13.1, 13.3 och 13.4 samt artikel 14 eller bestämmelsen om kundklagomål i artikel 19 i den förordningen. , eller*

5) det maximibelopp på 0,2 procent per transaktion för förmedlingsavgifter för betal-kortstransaktioner som anges i artikel 3.1 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2015/751 om förmedlingsavgifter för kortbaserade betalningstransaktioner, *nedan förordningen om förmedlingsavgifter för kortbaserade betalningstransaktioner* eller det maximibelopp på 0,3 procent per transaktion för förmedlingsavgifter för kredit-

Gällande lydelse

kortstransaktioner som anges i artikel 4 i den förordningen.

41 a §

Påföljdsavgiftens maximibelopp i vissa fall

Föreslagen lydelse

kortstransaktioner som anges i artikel 4 i den förordningen.

41 a §

Påföljdsavgiftens maximibelopp i vissa fall

Om en påföljdsavgift påförs för en överträdelse av en bestämmelse som avses i 40 § 2 mom. 4 punkten eller för en försummelse att iaktta en sådan bestämmelse, får en juridisk person påföras en påföljdsavgift som uppgår till antingen högst tre procent av den juridiska personens omsättning under året före gärningen eller försummelsen eller högst fem miljoner euro, beroende på vilkendera som är större. En fysisk person får påföras högst 700 000 euro i påföljdsavgift.

6 kap.

Tillsyn över utländska tillsynsobjekt och deras filialer i Finland och samarbete med utländska tillsynsmyndigheter samt behörig myndighet

6 kap.

Tillsyn över utländska tillsynsobjekt och deras filialer i Finland och samarbete med utländska tillsynsmyndigheter samt tillsynen över iakttagande av EU-förordningar

50 h §

Verksamhet som behörig myndighet enligt förordningen om faktablad för paketerade investeringsprodukter

Finansinspektionen är i enlighet med artiklarna 4.8 och 15.2 i förordningen om faktablad för paketerade investeringsprodukter den behöriga myndighet som avses i förordningen om faktablad för paketerade investeringsprodukter.

Denna lag träder i kraft den 20 .

2.

Lag

om ändring av lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder (162/2014) 13 kap. 4 §
 4 mom.,
ändras 2 kap. 5 § 2 mom. 11 punkten samt 13 kap. 1 § 3 mom. och 7 § samt
fogas till 2 kap. 5 § 2 mom. en ny 12 punkt som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

2 kap.

2 kap.

Definitioner

Definitioner

5 §

5 §

Definitioner med anknytning till EU-lagstiftning

Definitioner med anknytning till EU-lagstiftning

I denna lag avses med

I denna lag avses med

11) *fondföretagsdirektivet* Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/65/EG om samordning av lagar och andra författningar som avser företag för kollektiva investeringar i överlåtbara värdepapper (fondföretag).

11) *fondföretagsdirektivet* Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/65/EG om samordning av lagar och andra författningar som avser företag för kollektiva investeringar i överlåtbara värdepapper (fondföretag),

12) *förordningen om faktablad för paketerade investeringsprodukter* Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1286/2014 om faktablad för paketerade och försäkringsbaserade investeringsprodukter för icke-professionella investerare (Priip-produkter).

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

13 kap.

13 kap.

Marknadsföring till icke-professionella kunder

Marknadsföring till icke-professionella kunder

1 §

1 §

Villkor för marknadsföring

Villkor för marknadsföring

Den som marknadsför AIF-fonder ska innan ett investeringsbeslut fattas skicka en icke-professionell kund ett faktablad som avses i 4 §.

Den som marknadsför AIF-fonder ska innan ett investeringsbeslut fattas sända en icke-professionell kund ett faktablad enligt 4 § eller ett faktablad enligt förordningen om faktablad för paketerade investeringsprodukter.

4 §

4 §

Faktablad

Faktablad

Finansinspektionen kan av särskilda skäl på ansökan bevilja en AIF-förvaltare rätt att marknadsföra en AIF-fond som den förvaltar till icke-professionella kunder utan att förvaltaren behöver upprätta ett sådant faktablad som avses i 1 mom.

Upphävs 4 mom.

7 §

7 §

Bemyndigande att utfärda förordning

Bemyndigande att utfärda förordning

Genom förordning av finansministeriet får i syfte att genomföra AIFM-direktivet utfärdas närmare bestämmelser om

Genom förordning av finansministeriet får i syfte att genomföra AIFM-direktivet utfärdas närmare bestämmelser om

1) förutsättningarna för att Finansinspektionen ska bevilja undantag som avses i 2 § 3 mom., 3 § 4 mom., 4 § 4 mom. och 6 § 4 mom.,

1) förutsättningarna för att Finansinspektionen ska bevilja undantag som avses i 2 § 3 mom. och 6 § 4 mom.,

2) de krav på faktabladet till investerare som avses i 4 och 5 §.

2) de krav enligt 4 och 5 § som ska ställas på faktablad som ges till investerare.

Denna lag träder i kraft den 20 .

De undantag från skyldigheten att upprätta faktablad som Finansinspektionen beviljat med stöd av det upphävda 13 kap. 4 § 4 mom. upphör att gälla fyra månader efter

RP 79/2016 rd

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

*ikraftträdandet av denna lag, dock senast den
1 maj 2017.*